

ՀԱՇՎԵՏՈՒ ԹՈՂԱՐԿՈՂԻ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԷԿՈՆՈՄԻԿԱՅԻ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ �ԱՆԿ» �ԱՅ �ԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ,
«ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ

Հայաստանի Հանրապետություն, 0002, ք. Երևան, Ամիրյան 23/1:

Հեռ.՝ (374 10) 510910, 8686

Ֆաքս՝(374 10) 538904

E-mail: bank@aeb.am

Նոանյակային հաշվետվություն թիվ 3 2021թ., 15 հոկտեմբերի 2021թ.

տեղաբաշխված արժեթղթերի դասը՝ սովորական բաժնետոմս (բաժնային արժեթուղթ) և արտոնյալ բաժնետոմս (բաժնային արժեթուղթ)

արժեթղթերի քանակը՝ սովորական բաժնետոմս՝ 1,897,938 արտոնյալ բաժնետոմս՝ 424,600

արժեթղթերի անվանական արժեքը (արժույթը)՝ սովորական բաժնետոմս՝ 10,400 ՀՀ դրամ արտոնյալ բաժնետոմս՝ 15,000 ՀՀ դրամ

«Մեր լավագույն տեղեկացվածության համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունները ճշգրիտ և լիարժեք ձևով արտացոլում են «ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ ակտիվների և պարտավորությունների, ֆինանսական վիճակի, եկամուտների և ծախսերի իրական պատկերը, իսկ կառավարման մարմինների միջանկյալ զեկույցում ներառված տեղեկությունները ճշգրիտ և լիարժեք են»:

ստորագրող անձինք՝

Արտակ Առաքելյան (անուն, ազգանուն)	Գործադիր տնօրենի տեղակալ-գանձապետ (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	15.10.2021թ. (ամսաթիվ)
Օնիկ Զիյյան (անուն, ազգանուն)	Կորպորատիվ և մանրածախ բիզնեսի գծով տնօրենի տեղակալ (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	15.10.2021թ. (ամսաթիվ)
Ռուբեն Բաղայան (անուն, ազգանուն)	Գործառնական գծով տնօրենի տեղակալ (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	15.10.2021թ. (ամսաթիվ)
Աստղիկ Մանրիկյան (անուն, ազգանուն)	Միջազգային և զարգացման գծով տնօրենի տեղակալ (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	15.10.2021թ. (ամսաթիվ)
Արվիինե Փիլոսյան (անուն, ազգանուն)	Տեխնոլոգիաների և անվտանգության գծով տնօրենի տեղակալ (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	15.10.2021թ. (ամսաթիվ)
Միքայել Պողոսյան (անուն, ազգանուն)	Գլխավոր հաշվապահ (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	15.10.2021թ. (ամսաթիվ)
Հայկ Ավետիսյան (անուն, ազգանուն)	Ռազմավարության և ռիսկերի կառավարման վարչության պետ (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	15.10.2021թ. (ամսաթիվ)
Վրեժ Ջհանգիրյան (անուն, ազգանուն)	Իրավաբանական վարչության պետ (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	15.10.2021թ. (ամսաթիվ)
Արամ Խաչատրյան (անուն, ազգանուն)	Գործադիր տնօրեն (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	15.10.2021թ. (ամսաթիվ)

Միջանկյալ Հաշվետվություն
 Ֆինանսական փճակի մասին
 30 Սեպտեմբեր 2021թ.
 "ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ ք.Երևան, Ամիրյան փող. 23 /1

Հազ. դրամ

	Անվանում	Ծանոթություններ	Ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ (չստուգված)	Նախորդող ֆինանսական տարվա վերջի դրությամբ (ստուգված)
1	Ակտիվներ			
1.1	Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	13	54,153,101	42,572,757
1.2	Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ և հուշադրամներ		443	443
1.3	Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	14	8,760,650	13,755,753
1.4	Հակադարձ հետգուման պայմանագրեր	14.1	8,140,180	10,175,600
1.5	Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ	15	806	16,538
1.5.1	Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	18	801,329	515,568
1.6	Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	16	206,570,497	193,337,215
1.7	Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	17	3,650,590	4,316,855
1.7.1	Չետզման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	17.1	38,338,851	39,384,619
1.9	Վաճառքի համար պահվող ոչ ընթացիկ ակտիվներ		953,008	2,315,795
1.10	Հիմնական միջոցներ	20	10,694,025	10,712,169
1.10.1	Ոչ նյութական ակտիվներ	20	725,354	581,733
1.10.1	Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	20.1	2,039,140	2,092,205
1.12	Այլ ակտիվներ	21	1,061,193	1,012,677
	Ընդամենը՝ ակտիվներ		335,889,167	320,789,927
2	Պարտավորություններ			
2.1	Պարտավորություն բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	22	49,540,005	42,994,491
2.2	Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկեր և փոխառություններ	22.1	60,762,484	62,554,371
2.3	ՀՀ Կենտրոնական Բանկից և ՀՀ կառավորությունից ստացված վարկեր	22.2	17,255,426	10,151,725
2.4	Չետզման պայմանագրեր		35,064,270	38,125,044
2.5	Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	23	118,001,775	112,495,412
2.6	Ստորագրած փոխառություն	23.1	1,215,632	1,311,068
2.7	Ընթացիկ հարկի գծով պարտավորություն		41,683	790,950
2.8	Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	24	6,088,664	6,185,733
2.9	Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություն	25	138	11,549
2.10	Վճարվելիք գումարներ	26	548,291	500,593
2.11	Չետզմված հարկային պարտավորություններ	11	316,118	467,873
2.12	Պահուստներ	30	49,584	54,637
2.13	Կարձակալության գծով պարտավորություններ	40	1,633,994	1,674,091
2.14	Այլ պարտավորություններ	27	1,668,944	1,876,771
	Ընդամենը՝ պարտավորություններ		292,187,008	279,194,308
3	Կապիտալ			
3.1	Կանոնադրական կապիտալ	28	26,107,555	25,955,663
3.2	Էմիսիոն եկամուտ		289,718	180,180
3.3	Պահուստներ			
3.3.1	Գլխավոր պահուստ		3,481,000	3,275,000
3.3.2	Իրական արժեքի պահուստ		(313,639)	(63,931)
3.3.3	Այլ պահուստներ		3,230,957	3,319,815
3.4	Զբաղիված շահույթ (վնաս)		10,906,568	8,928,892
	Ընդամենը՝ կապիտալ		43,702,159	41,595,619
	Ընդամենը՝ պարտավորություններ և կապիտալ		335,889,167	320,789,927

Վարչության նախագահ (Ռոբոտայր Կարյան)

Ա. Խաչատրյան

Գլխավոր հաշվապահ

Ս. Պողոսյան

Հաշվետվության վազերացման ամսաթիվը 2021 թ. Նոյեմբեր 15

Միջամակալ հաշվետվություն
 Ֆինանսական արդյունքների մասին
 30 Սեպտեմբեր 2021թ.
 "ՀԱՅԷՆԵՐՆԱՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ, Բ.Երևան, Ամիրյան 23/1

Սակնում	Ծանոթ ազդույթ յուն	Ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջան (չստուգված)	Հաշվետու ժամանակաշրջան (չստուգված)	Նախորդող ֆինանսական տարվա համարյալի ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջան (չստուգված)	Նախորդ ժամանակաշրջան (չստուգված)
Տոկոսային և նմանառիչ եկամուտներ	3	6,762,657 (3,870,893)	20,028,126 (11,260,327)	6,471,906 (3,334,162)	19,169,260 (9,494,076)
Տոկոսային և նմանառիչ ծախսեր	3	2,891,764	8,767,799	3,137,745	9,675,184
Զուտ տոկոսային և նմանառիչ եկամուտ	4	855,232	2,351,910	733,885	1,826,898
Կամխան և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	4	(287,980)	(789,669)	(222,291)	(564,829)
Կամխան և այլ վճարների տեսքով ծախսեր	5	567,252	1,562,241	511,593	1,262,069
Ստացված գույք կամխան և այլ վճարներ	5	517,746	1,231,031	504,361	2,287,275
Զուտ եկամուտ ամստրային գործարարություններից	6	139,265	424,731	104,749	254,389
Այլ գործարարական եկամուտներ	6	4,116,027	11,985,802	4,258,448	13,478,917
Գործարարական եկամուտներ	7	(338,173)	(567,086)	(93,031)	52,342
Զուտ մասնաձեռնների ակտիվների	8	(1,873,202)	(5,377,970)	(1,845,155)	(5,482,897)
Ինքնաբեր կորուստների պահուստներին	9	(798,731)	(2,403,305)	(710,347)	(2,083,578)
Ընդհանուր վարչական ծախսեր	9	1,105,921	3,637,441	1,609,915	5,964,783
Այլ գործարարական ծախսեր	11	1,105,921	(496,124)	1,609,915	5,964,783
Գործարարական շահույթ					
Շահույթ/վնաս (վնաս) մինչև հարկումը					
Շահույթ/վնասի գծով ծախս (վնասատուցում)					
Ժամանակաշրջանի շահույթ			3,141,317	886,059	4,338,128

Ա. Խաչատրյան

Մ. Ղուկասյան

Գլխավոր հաշվապահ

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը 2021 թ. Հոկտեմբեր 15

Միջանկյալ հաշվետվություն
 Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին
 30 Սեպտեմբեր 2021թ.
 "ՀԱՅԷԿՈՆՍԻՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ, ֆ. Երևան, Ամիրյան 23/1

Անվանում	Ծանոթ ազդույթ յուն	Ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջան (չստուգված)	Հաշվետու ժամանակաշրջան (չստուգված)	Նախորդող ֆինանսական տարվա համարների ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջան (չստուգված)	Նախորդ ժամանակաշրջան (չստուգված)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք					
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ վերագնահատումներ		(458,323)	(91,926)	(73,093)	368,207
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների արժեքը հարկումից հետո		19,625	(174,329)	82,570	102,815
Ոչ ընթացիկ ակտիվների գծով օգուտներ հարկումից հետո				-	7,725
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ վերագնահատումների գծով շահութահարկ		82,498	16,547	13,157	(66,277)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք հարկումից հետո		(356,201)	(249,708)	22,633	412,470
Համապարփակ ֆինանսական արդյունք		647,243	2,891,609	908,692	4,750,598

Վարչության նախագահ (Գործադիր տնօրեն)

Ա. Խաչատրյան

Գլխավոր հաշվապահ

Մ. Պողոսյան

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը 2021 թ. Հոկտեմբեր 15

Միջանկյալ Հաշվետվություն
 Դրամական միջոցների հոսքերի վերաբերյալ
 30 Սեպտեմբեր 2021 թ.
 "ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ ք.Երևան, Ամիրյան փող. 23 /1

Հազ.դրամ

Անվանում	Վանդակային թիվ	Հաշվետու ժամանակաշրջան (չստուգված)	Նախորդ ժամանակաշրջան (չստուգված)
Դրամական միջոցների հոսքեր գործառնական գործունեությունից		3,141,317	4,338,128
Տարվա շահույթ			
<i>Ճշգրտումներ</i>			
Շահութահարկի գծով ծախս		496,124	1,626,655
Տոկոսակիր ակտիվների արժեզրկումից վնաս		567,086	(52,342)
Մաշվածություն և ամորտիզացիա		1,222,219	1,136,123
Հիմնական միջոցների օտարումից օգուտ/(վնաս)		(93,651)	(1,205)
Արտարժույթի փոխարկումից գուտ օգուտ		509,426	(504,192)
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ գուտ օգուտ		(343,167)	461,491
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ գուտ օգուտ		(78,754)	(1,206,656)
Այլ նկատմամբ			556,770
Գործառնական գործունեությունից ստացված դրամական ներհոսք նախքան գործառնական ակտիվներում կամ պարտավորություններում փոփոխությունները		5,420,600	6,354,772
Գործառնական ակտիվներում և պարտավորություններում փոփոխությունները			
Գործառնական ակտիվների (աճ/նվազում)			
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպություններից		4,026,932	2,986,821
Հակադրված հետգնման պարմանագրեր		2,006,035	(1,628,314)
Հաճախորդների և տրված վարկեր		(18,965,348)	(19,450,161)
Այլ ակտիվներ		1,542,567	404,746
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ		6,545,514	(6,124,760)
Նետգնման պարմանագրեր		(3,060,774)	13,631,223
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ		9,423,469	2,994,330
Այլ պարտավորություններ		(809)	(236,328)
Գործառնական գործունեությունում օգտագործված դրամական միջոցներ՝ նախքան հարկումը		6,938,186	(1,067,671)
Վճարված շահութահարկ		(1,379,735)	(735,835)
Գործառնական գործունեությունում օգտագործված գուտ դրամական միջոցներ		5,558,451	(1,803,506)
Դրամական միջոցների հոսքեր ներդրումային գործունեությունից			
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող վաճառքի համար մատչելի ամբողջական նվազում (ավելացում)		1,682,977	(19,213,349)
Անորոշիվ գնված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվների նվազում (ավելացում)		(336,016)	
Հիմնական միջոցների ձեռքբերում		(688,198)	(768,566)
Հիմնական միջոցների վաճառքից մուտքեր		122,454	39,026
Ոչ կուրսական ակտիվների ձեռքբերում		(238,332)	(146,136)
Ներդրումային գործունեությունում (օգտագործված) / (գործունեությունից ստացված) գուտ դրամական միջոցներ		542,885	(20,089,025)
Դրամական միջոցների հոսքեր ֆինանսական գործունեությունից			
ՀՀ Կենտրոնական բանկից և ՀՀ կառավարությունից վարկերի ստացում		7,103,701	2,110,160
Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկերից մուտքեր/մարում		2,217,692	20,816,479
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթերի ավելացում (նվազում)		186,565	1,363,063
Բաժնետոմսերի թողարկման համար ստացված կանխավճար		(214,406)	39,416
Պարտավորություններ վարձակալության գծով		(556,475)	(520,652)
Բաժնետոմսերի թողարկում		261,430	500,500
Վճարված շահաբաժիններ		(1,011,602)	(990,145)
Ֆինանսական գործունեությունից ստացված գուտ դրամական միջոցներ		7,986,905	23,318,821
Արտարժույթի փոխարկման ազդեցությունը արտարժույթով պահվող դրամական միջոցների մնացորդների վրա		(2,507,897)	(47,828)
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների գուտ աճ		11,580,344	1,378,462
Դրամական միջոցներ և համարժեքներ՝ տարեսկզբի դրությամբ	13_2	42,572,757	44,050,205
Դրամական միջոցներ և համարժեքներ՝ տարեվերջի դրությամբ	13_2	54,153,101	45,428,667

Վարչության նախագահ (Գործադիր տնօրեն)
 Գլխավոր հաշվապահ

(Handwritten signatures)

Ա. Խաչատրյան
 Մ. Պողոսյան

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը 2021 թ. Սեպտեմբեր 15

Միջանկյալ Հաշվառման
Մեխանիզմի կազմակերպման փուլի խաղաղության մասին
30 Ապրիլի 2021 թ.

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԲԻՇՎԱԿԱՆ ԳՆԱՀԱՅՈՒՄԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ԳՆԱՀԱՅՈՒՄԻ ԿԵՆՏՐՈՆ

Մեխանիզմի կազմակերպման փուլի խաղաղության մասին	Հաշվառման ժամանակաշրջան		Եվրոյի և Լիբանոնի Լևանտ/Լիան	Գլխավոր պատասխանատու	Բյուջայի արժեքի և ֆինանսական արդյունքի միջոցով չարժեքի ֆինանսական անհանձնելի	Չարժեքի և ֆինանսական արժեքի միջոցով չարժեքի ֆինանսական անհանձնելի	Չարժեքի և ֆինանսական արժեքի միջոցով չարժեքի ֆինանսական անհանձնելի	Չարժեքի և ֆինանսական արժեքի միջոցով չարժեքի ֆինանսական անհանձնելի	Չարժեքի և ֆինանսական արժեքի միջոցով չարժեքի ֆինանսական անհանձնելի										
	1	2								3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Հողատիր	25,635,343	25,635,343	3,105,000	1,832,155	3,409,549	5,475,662	39,457,709	39,457,709											
Մասնաճյուղի ֆինանսական տարվա վերջին վիճակագրական տվյալները (01/01/2020 (տարեկան))	25,635,343	25,635,343	3,105,000	1,832,155	3,409,549	5,475,662	39,457,709	39,457,709											
Վաճառված/վաճառված չվճարված	320,320	320,320	-	180,180	-	-	500,500	500,500											
Կապիտալի և ֆինանսական արժեքի փոխանցումներ	785,200	785,200	-	180,180	-	-	965,380	965,380											
Չարժեքի և ֆինանսական արժեքի միջոցով չարժեքի ֆինանսական անհանձնելի	(464,880)	(464,880)	-	-	-	-	(464,880)	(464,880)											
Կանխավճարված կապիտալ, այդ թվում՝ հետ վճարված և շրջանառության հանձնված շրջանառություններ, կանխավճարված, կանխված, կանխված	-	-	-	-	-	-	-	-											
Հանձնարարված կապիտալ	-	-	-	-	-	-	-	-											
Ներքին արժեքի և ֆինանսական արժեքի միջոցով չարժեքի ֆինանսական անհանձնելի	-	-	-	-	-	-	-	-											
Մասնաճյուղի վաճառքի արժեքի և ֆինանսական արժեքի միջոցով չարժեքի ֆինանսական անհանձնելի	-	-	-	-	-	-	-	-											
Հիմնական միջոցների և ֆինանսական արժեքի միջոցով չարժեքի ֆինանսական անհանձնելի	-	-	-	-	-	-	-	-											
Մասնաճյուղի միջանկյալ հաշվառման ժամանակաշրջանի վերջին վիճակագրական տվյալները (30/04/2020 (տարեկան))	25,955,663	25,955,663	180,180	3,275,000	2,336,901	8,670,862	43,662,786	43,662,786											

Մեխանիզմի կազմակերպման փուլի խաղաղության մասին	Հաշվառման ժամանակաշրջան		Եվրոյի և Լիբանոնի Լևանտ/Լիան	Գլխավոր պատասխանատու	Բյուջայի արժեքի և ֆինանսական արդյունքի միջոցով չարժեքի ֆինանսական անհանձնելի	Չարժեքի և ֆինանսական արժեքի միջոցով չարժեքի ֆինանսական անհանձնելի	Չարժեքի և ֆինանսական արժեքի միջոցով չարժեքի ֆինանսական անհանձնելի	Չարժեքի և ֆինանսական արժեքի միջոցով չարժեքի ֆինանսական անհանձնելի	Չարժեքի և ֆինանսական արժեքի միջոցով չարժեքի ֆինանսական անհանձնելի										
	1	2								3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Հողատիր	25,955,663	25,955,663	180,180	3,275,000	2,336,901	8,670,862	43,662,786	43,662,786											
Մասնաճյուղի ֆինանսական տարվա վերջին վիճակագրական տվյալները (01/01/2021 (տարեկան))	25,955,663	25,955,663	180,180	3,275,000	2,336,901	8,670,862	43,662,786	43,662,786											
Վաճառված/վաճառված չվճարված	151,892	151,892	109,538	-	-	-	261,430	261,430											
Կապիտալի և ֆինանսական արժեքի փոխանցումներ	151,892	151,892	109,538	-	-	-	261,430	261,430											
Չարժեքի և ֆինանսական արժեքի միջոցով չարժեքի ֆինանսական անհանձնելի	-	-	-	-	-	-	-	-											
Հանձնարարված կապիտալ	-	-	-	-	-	-	-	-											
Ներքին արժեքի և ֆինանսական արժեքի միջոցով չարժեքի ֆինանսական անհանձնելի	-	-	-	-	-	-	-	-											
Մասնաճյուղի վաճառքի արժեքի և ֆինանսական արժեքի միջոցով չարժեքի ֆինանսական անհանձնելի	-	-	-	-	-	-	-	-											
Հիմնական միջոցների և ֆինանսական արժեքի միջոցով չարժեքի ֆինանսական անհանձնելի	-	-	-	-	-	-	-	-											
Մասնաճյուղի միջանկյալ հաշվառման ժամանակաշրջանի վերջին վիճակագրական տվյալները (30/04/2021 (տարեկան))	25,955,663	25,955,663	180,180	3,275,000	2,336,901	8,670,862	43,662,786	43,662,786											

Մ. Բաղդասարյան
Մ. Բաղդասարյան

Գնահատելով «ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ հաշվետու եռամսյակի գործունեությունը՝ պետք է նշենք, որ հաշվետու եռամսյակում բանկը ապահովել է հիմնական ցուցանիշների էական աճ և կարևոր որակական տեղաշարժեր:

Հաշվետու եռամսյակը արդյունավետ էր նաև միջազգային ֆինանսավարկային կառույցների հետ «ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ համագործակցության առումով. ընդլայնվեցին գործող ծրագրերը և ծավալվեց գործակցություն նոր բանկային ծառայությունների ոլորտում:

«ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ հաստատուն քայլերով շարունակելու է իր առաջընթացը նոր վարկային ծրագրերի ներդրման ու զարգացման և միջոցների ներգրավման նոր շուկաների յուրացման ոլորտներում:

«ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ գործունեություն է ծավալում բանկային ծառայությունների մատուցման բոլոր ոլորտներում: Բանկը իր կայուն դիրքերն ունի թե արտարժույթային, թե արժեթղթերի, թե միջբանկային շուկաներում: Բանկը ակտիվ գործունեություն է ծավալում թե վարկավորման, թե ծառայությունների մատուցման, թե փոխանցումների նոր ձևերի, թե պլաստիկ քարտերի սպասարկման ոլորտներում:

Ռիսկերի կառավարման օպտիմալ համակարգի առկայությունը էապես նպաստում է Բանկի հեռանկարային և կարճաժամկետ նպատակների իրականացմանն ուղղված միջոցառումների արդյունավետության բարձրացմանը:

Բանկում ռիսկերի կառավարման մշակույթը ենթարկվում է շարունակական կատարելագործման՝ ելնելով ռիսկերի ընդունելի մակարդակի և ռիսկ-եկամուտ օպտիմալ հարաբերակցության պայմաններում կայուն, հուսալի, արդյունավետ և ապահով գործունեության ծավալման նպատակներից:

Բանկում գործող ռիսկերի կառավարման համակարգը հիմնված է Բանկային վերահսկողության բազելյան կոմիտեի համաձայնագրերի, ISO/IEC 27001 (Տեղեկատվական անվտանգության կառավարման համակարգ) միջազգային ստանդարտի դրույթների և նմանատիպ այլ պահանջների վրա, որը հանդիսանում է համակարգի արդյունավետ գործունեության երաշխիքներից մեկը:

Կառավարման իրավասու մարմինների կողմից սահմանվում են ռիսկերի ընդունելի մակարդակները (ռիսկի ախորժակ), որոնց շրջանակներում գործունեության ծավալումը, ընթացիկ և ռազմավարական նպատակների իրականացման արդյունքում, Բանկի համար կապահովի կայուն և արդյունավետ զարգացում:

Ռիսկերի կառավարման գործընթացը բաղկացած է հետևյալ փուլերից՝ Բանկի գործունեության ընթացքում հնարավոր ռիսկերի նույնականացում, գնահատում, հսկողություն, հաղորդակցում-հաշվետվություն և գնահատված ռիսկերին արձագանքում: Տնտեսամաթեմատիկական մոդելավորման գործիքների կիրառման, գործընթացների կանոնակարգման, վերլուծության, կանխատեսման և ներքին հսկողության համակարգի մշտական կատարելագործման արդյունքում՝ Բանկը հնարավորություն է ստանում ռիսկերի կառավարման համակարգի միջոցով ապահովել ռիսկ-եկամուտ օպտիմալ հարաբերակցությունը՝ Բանկի զարգացման կշռադատված ռազմավարության պայմաններում բացառելով կամ նվազագույնի հասցնելով Բանկի գործունեության ընթացքում հնարավոր ռիսկերով պայմանավորված կորուստները և ապահովելով գործող նորմատիվային դաշտի պահանջները:

Ռիսկերի կառավարման հիմնական սկզբունքները, առանձին ռիսկատեսակների գնահատման և կառավարման մոտեցումները, մեթոդաբանությունները և մոդելները սահմանված են բանկի ներքին իրավական ակտերում:

Բանկի համախառն ռիսկը կառավարվում է համապատասխան տնտեսամաթեմատիկական մոդելի հիման վրա՝ արտարժույթային, վարկային, իրացվելիության և տոկոսադրույքի փոփոխման ռիսկերի և համախառն ռիսկի ախորժակների սահմանման և հսկողության միջոցով:

Համաձայն ««ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ ռիսկերի կառավարման քաղաքականության» պահանջների, հաշվի առնելով Բանկային վերահսկողության բազելյան կոմիտեի և GARP-ի (Generally Accepted Risk Principles) ռիսկերի կառավարման սկզբունքները՝ բանկում մշակվել և ներդրվել են հետևյալ հիմնական ռիսկատեսակների գնահատման և կառավարման մոդելները.

- վարկային ռիսկ,
- տոկոսադրույքների փոփոխման ռիսկ,
- իրացվելիության ռիսկ,
- արտարժույթային ռիսկ,
- գնային ռիսկ,
- գործառնական ռիսկ:

Վարկային ռիսկ

Վարկային ռիսկը վարկի, հաշվարկված տոկոսի կամ դրանց մի մասի պայմանագրով սահմանված ժամկետներից ուշացման կամ անվերադարձելիության հնարավոր վտանգն է՝ պայմանավորված վարկառուի ֆինանսական վիճակի վատթարացմամբ, գրավի արժեզրկմամբ և նման այլ պատճառներով:

Բանկի վարկային պորտֆելի կառուցվածքի հնարավոր տարբեր փոփոխությունների ազդեցությունները Բանկի գործունեության ընթացիկ ցուցանիշների վրա վերլուծվում և գնահատվում է սթրես թեստավորման և տարբեր հավանական սցենարների դիտարկման միջոցով: Վերոնշյալ սթրեսային սցենարների վերլուծության շրջանակներում իրականացվում է նաև նորմատիվների խախտման կրիտիկական կետերի հաշվարկ և վերլուծություն, որը տեղեկատվություն է տալիս տվյալ օրվա դրությամբ նորմատիվների խախտման հավանականության՝ որպես վարկային ռիսկի յուրօրինակ գնահատականի վերաբերյալ:

Վարկային պորտֆելի որակի մշտադիտարկման նպատակով իրականացվում է ըստ վարկատեսակների միջին կշռված փաստացի տոկոսադրույքների և չաշխատող վարկերի տեսակարար կշիռների հարաբերակցությունների դինամիկայի վերլուծություն, ինչպես նաև վարկերի դասակարգման (դասերի միջև) միգրացիոն հոսքերի և դրանց փոփոխությունների ամսական ուսումնասիրություն:

Վարկային ռիսկի կառավարման արդյունավետ համակարգի շնորհիվ բանկի վարկային պորտֆելը շարունակում է պահպանել ավանդական բարձր որակը և ցածր ռիսկայնության աստիճանը:

Տոկոսադրույքների փոփոխման ռիսկ

Տոկոսադրույքի փոփոխման (տոկոսադրույքի) ռիսկը բանկի զուտ տոկոսային եկամտի կամ կապիտալի տնտեսական արժեքի վրա շուկայական տոկոսադրույքների փոփոխման բացասական ազդեցության հավանականությունն է:

Միջազգային պրակտիկայում լայն տարածում գտած «GAP մոդելի» միջոցով տոկոսադրույքների փոփոխության ռիսկը գնահատվում է տոկոսադրույքների փոփոխման նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների դիսբալանսի և ժամկետայնության ճեղքվածքների վերլուծության հիման վրա: «Դյուրացիայի մոդելի» հիման վրա տոկոսադրույքի փոփոխման ռիսկը գնահատվում է ակտիվների և պարտավորությունների միջին կշռված ժամկետայնության ցուցանիշների կիրառմամբ՝ դիտարկելով դյուրացիան որպես տոկոսադրույքների փոփոխության նկատմամբ ակտիվների և պարտավորությունների ներկա արժեքների զգայունության գնահատման գործիք:

Իրականացվում է նաև առանձին արժույթներով արտահայտված ակտիվների և պարտավորությունների ճեղքվածքների վերլուծություն՝ զուտ տոկոսային եկամտի վրա դրանց տոկոսադրույքների փոփոխության ազդեցության տեսանկյունից:

Նշված մոդելները հնարավորություն են տալիս ակտիվների և պարտավորությունների

դյուրացիաների վերլուծության միջոցով իրականացնել ակտիվների և պարտավորությունների օպտիմալ կառավարում՝ հեջավորելով տոկոսադրույքի ռիսկը:

Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը հավանականությունն է, որ բանկն ի վիճակի չի լինի ճիշտ ժամանակին բավարարել իր պարտատերերի պահանջներն՝ առանց լրացուցիչ կորուստներ կրելու:

Ժամկետայնության ճեղքվածքների հիմնադրույթի կիրառման հիման վրա Բանկում ներդրված իրացվելիության ցուցանիշների գնահատման և կառավարման մեթոդաբանությունը հնարավորություն է ընձեռում հաշվարկված ակնթարթային, մինչև 90 օր և մինչև 1 տարի կուտակային իրացվելիության ցուցանիշների ժամանակային շարքերի հիման վրա գնահատել ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության ճեղքվածքների ազդեցությունը Բանկի իրացվելիության վրա, որը հիմք է հանդիսանում ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման օպտիմալ որոշումների կայացման համար:

Սթրես թեստավորման սցենարային մոդելը հնարավորություն է տալիս գնահատել իրացվելիության նորմատիվների վրա շոկային տարբեր հնարավոր իրավիճակների ազդեցությունը՝ վերլուծելով ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց ժամկետային ավանդների որոշակի բաժնեմասի պայմանագրի ժամկետից շուտ ետ պահանջման և ցպահանջ պարտավորությունների որոշակի բաժնեմասի ետ պահանջման դեպքում (ինչպես նաև նշված բաժնեմասերի տարբեր հնարավոր համակցությունների դեպքում) նորմատիվների փոփոխությունները և դրանց խախտման հավանականությունը: Նորմատիվների խախտման կրիտիկական կետերի հաշվարկումը հնարավորություն է տալիս ստանալ բանկի իրացվելիության ռիսկի այլընտրանքային գնահատականներ՝ վերլուծելով ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց ժամկետային ավանդների պայմանագրի ժամկետից շուտ ետ պահանջման և ցպահանջ պարտավորությունների ետ պահանջման ազդեցությունը նորմատիվների վրա և վերջիններիս խախտման հավանականությունները:

Բանկի կողմից ներգրավված ցպահանջ և ժամկետային միջոցների կենտրոնացումների ռիսկի գնահատման տնտեսամաթեմատիկական մոդելը, քվանտիլային վերլուծության հիման վրա, հնարավորություն է տալիս գնահատել ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց ցպահանջ և ժամկետային ավանդների կենտրոնացումների մակարդակները: Մշակված մեթոդաբանության շրջանակներում իրականացվում է նաև սթրես թեստերի սցենարային վերլուծություն, որը ներառում է խոշորագույն 10% հաճախորդ ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց ցպահանջ և ժամկետային ավանդների արտահոսքի ազդեցությունները նորմատիվների վրա, ինչպես նաև հաճախորդների վերոհիշյալ չորս խմբերից (ժամկետային ավանդ ներդրած ֆիզիկական և իրավաբանական անձինք, ցպահանջ ավանդ ներդրած ֆիզիկական և իրավաբանական անձինք) յուրաքանչյուրի 1%-ի ավանդների արտահոսքի գումարային ազդեցությունը տնտեսական նորմատիվների վրա: Իրացվելիության կառավարման շրջանակներում դիտարկվում են նաև որոշակի շեմային ծավալից ավելի միջոցներ ներդրած խոշոր իրավաբանական և ֆիզիկական անձ առանձին հաճախորդների, ինչպես նաև դրանց խմբերի միջոցների արտահոսքի սցենարային վերլուծությունները, որի արդյունքում ևս գնահատվում է միջոցների արտահոսքի ազդեցությունը նորմատիվների ընթացիկ մակարդակների վրա:

Արտարժույթային ռիսկ

Արտարժույթային ռիսկը արտարժույթի փոխարժեքների տատանման արդյունքում Բանկի կորուստներ կրելու հավանականությունն է:

Բանկում արտարժույթային ռիսկի կառավարումն իրականացվում է կիրառելով միջազգային պրակտիկայում ընդունված VAR մեթոդաբանությունը, ինչպես նաև սթրես թեստերի

սցենարային վերլուծության մեթոդները: Սթրես թեստերի սցենարային վերլուծություններում դիտարկվում է արտարժույթի փոխարժեքի կտրուկ տատանման ազդեցությունը նորմատիվների վրա: Դիտարկվում են՝ « դրամի արժեվորման և արժեզրկման սթրեսային սցենարներ, ինչպես նաև ըստ առանձին արտարժույթների փոխարժեքների տատանման սցենարային համակցության վատագույն սցենարի տարբերակը, որի դեպքում հնարավոր վնասը կկազմի առավելագույնը:

Արտարժույթային ռիսկի կառավարման նպատակով կիրառվող VAR մեթոդաբանության հիմքի վրա մշակված արտարժույթների փոխարժեքների տատանումներից հնարավոր առավելագույն վնասների գնահատման տնտեսամաթեմատիկական մոդելը հնարավորություն է տալիս գնահատել Բանկի բաց դիրքերով պայմանավորված հնարավոր կորուստների ռիսկը:

Արտարժույթի փոխարժեքների փոփոխության ազդեցությունը Բանկի շահույթի վրա գնահատվում է նաև եռամսյակային և տարեկան կտրվածքով՝ սթրես թեստերի սցենարային վերլուծության միջոցով, որի արդյունքները ներառվում են Բանկի հրապարակվող միջանկյալ և տարեկան ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններում:

Գնային ռիսկ

Գնային ռիսկը որևէ բորսայում(ներում) ցուցակված, բանկի հաշվեկշռում շուկայական ընթացիկ գներով արտացոլվող կապիտալի գործիքների շուկայական գների անբարենպաստ փոփոխությունների հետևանքով Բանկի կողմից ֆինանսական կորուստներ կրելու վտանգն է՝ պայմանավորված ինչպես տվյալ կապիտալի գործիքի և դրա թողարկողի, այնպես էլ շուկայում շրջանառվող կապիտալի գործիքների շուկայական գների ընդհանուր տատանումների հետ կապված գործոններով (տվյալ կապիտալի գործիքի գծով երկար կամ կարճ դիրքի առկայության պայմաններում):

Գնային ռիսկի հնարավոր նվազագույն մակարդակն ապահովվում է հետևյալ միջոցառումների շրջանակներում.

- ֆինանսական շուկայի կառուցվածքային, ծավալային և գնային ցուցանիշների դինամիկայի, առանձին ֆինանսական գործիքների իրացվելիության վերլուծություն, առկա միտումների բացահայտում,
- հնարավոր կորուստների գնահատում,
- հեջավորման գործիքների կիրառում,
- ֆինանսական գործիքների գծով լիմիտների (ըստ կապիտալի գործիքներով գործառնության տեսակի, ըստ դիլերի, ըստ թողարկողի, stop-loss) սահմանում,
- կապիտալի գործիքների փաթեթի բազմազանեցում (դիվերսիֆիկացիա)՝ ըստ թողարկողի, տնտեսության ճյուղերի, ժամկետայնության և այլն:

Գործառնական ռիսկ

Բանկի յուրաքանչյուր բիզնես-գործընթաց պարունակում է որոշակի մակարդակի գործառնական ռիսկ, որը կարող է հանգեցնել ինչպես փոքր, այնպես էլ Բանկի համար էական չափերի հասնող կորուստների: Նշված հանգամանքով է պայմանավորված գործառնական ռիսկի արդյունավետ կառավարման կարևորությունը բանկերի համար: Բանկի ռիսկերի կառավարման ոլորտը կանոնակարգող ներքին իրավական ակտերով գործառնական ռիսկը սահմանվում է որպես ուղղակի կամ անուղղակի կորուստների վտանգ (հնարավորություն)՝ առաջացած կամ պայմանավորված Բանկի անձնակազմի ոչ համարժեք կամ սխալ գործողություններով, բանկային գործընթացների կազմակերպման և կատարման թերություններով, խափանումներով, ինչպես նաև անբարենպաստ արտաքին միջավայրի գործողություններով և իրավիճակներով:

Գործառնական ռիսկի վերահսկողության արդյունավետ համակարգի կիրառումն այդ ռիսկի օպտիմալ կառավարման կարևորագույն գործոններից է, որն ապահովվում է օրական հսկողության իրականացման, պարբերական և թեմատիկ ստուգումների միջոցով գործող կանոնակարգվածության մակարդակի պատշաճության գնահատման, կանոնակարգման կարիք

ունեցող գործառույթների վերհանման, հնարավոր ռիսկերի բացահայտման և պատասխանատու մարմիններին դրանց մասին տեղեկացման միջոցով:

Հաշվի առնելով բանկի կայուն զարգացման ռազմավարության շարունակականությունը, ապագա ծրագրավորվող գործունեությունը նպատակաուղղված է լինելու բանկի դիրքի ամրապնդմանը և ընդլայնմանը ՀՀ բանկային շուկայում, միջազգային շուկաներ դուրս գալու հնարավորության ուսումնասիրմանը, որը հիմնականում նախատեսում է ակտիվների հետագա կայուն աճ, ինչպես ներգրավված ռեսուրսների /ավանդների, միջազգային վարկային ծրագրեր/, այնպես էլ ձևավորած շահույթի և սեփական կապիտալի հաշվին:

Բանկը նախատեսում է նաև ընդլայնել իր համագործակցությունը միջազգային ֆինանսական կազմակերպությունների, հատկապես ՎՋԵԲ, ՄՖԿ, Գերմանա-հայկական հիմնադրամ (ԳՀՀ), Սևծովյան Առևտրի և Զարգացման Բանկի և FMO-ի, Ասիական Զարգացման Բանկի, «BLUEORCHARD MICROFINANCE FUND» LLC ներդրումային ընկերության, «SYMBIOTICS» SA, «MICRO, SMALL & MEDIUM ENTERPRISES BONDS» S.A., DEG – Deutsche Investitions- und Entwicklungsgesellschaft mbH ֆինանսական հաստատությունների, «INCOFIN CVBA», «EFA Financial Institutions Debt Fund PTE.» Ltd. ներդրումային ընկերությունների և այլ կազմակերպությունների հետ: Փոքր և միջին ձեռնարկությունների վարկավորման հետ զուգահեռ առավել արագ կզարգանա հիփոթեքային վարկավորման համատեղ ծրագրերի իրականացումը, ինչպես նաև նոր ոլորտների վարկավորման ծրագրերը:

Կշարունակվի միջազգային ֆինանսավարկային կազմակերպությունների հետ վարկային ծրագրին զուգահեռ ակտիվորեն իրականացվող արտաքին առևտրի ակրեդիտիվային ֆինանսավորման ծրագրերը:

Առաջիկա ծրագրավորվող եկամուտների աճի հիմնական մասը նախատեսվում է ստանալ տոկոսային եկամուտներ, ավելացնելով մատուցվող ծառայություններից ձևավորվող եկամուտները: Վարկերից տոկոսային եկամուտների ավելացման ուղղությամբ կատարվում է նոր վարկային տեխնոլոգիաների ուսումնասիրում և ներդրում:

Մատուցվող ծառայություններից եկամուտների ավելացման համար իրականացվում է դրանց բազմազանում, պլաստիկ քարտերով ծառայությունների ցանկի ընդլայնում, կատարվում է անհատական պահատեղերի տրամադրում, նախատեսվում է ավելացնել բանկումատների և սպասարկման կետերի ցանկը, վաճառքի և սպասարկման կետերում տեղադրված ինքնասպասարկման տերմինալների քանակը:

Նշված խնդիրների իրականացման համար բանկը շարունակելու է տեխնիկայի պարբերական վերազինումը, ընթացակարգերի կատարելագործումը, նոր բանկային տեխնոլոգիաների ներդրումը՝ առանձնահատուկ շեշտը դնելով սպասարկման գործիքակազմում ժամանակակից բարձր թվային տեխնոլոգիաների կիրառման վրա, ինչը հնարավորություն կտա ապահովել հաճախորդների ավելի արագ, որակյալ և շուրջօրյա սպասարկում:

Արդյունավետ զարգացման կարևորագույն նախապայմաններից համարելով առաջատար փորձի և նոր բանկային տեխնոլոգիաների ներդրումը՝ ապահովվելու է նոր տեխնոլոգիաների ներդրման գործընթացի շարունակականությունը՝ առանձնահատուկ շեշտը դնելով սպասարկման գործիքակազմում ժամանակակից բարձր թվային տեխնոլոգիաների կիրառման վրա, ինչը հնարավորություն կտա ապահովել հաճախորդների ավելի արագ, որակյալ և շուրջօրյա սպասարկում, որոնց համար պլանավորվում են անհրաժեշտ կապիտալ ներդրումներ, ինչը, արդյունքում, կբարձրացնի տեխնիկական հագեցվածությունը:

Ընդլայնվելու են վճարահաշվարկային նոր ծառայությունների մատուցումը, պլաստիկ /ինչպես տեղական, այնպես էլ միջազգային/ քարտերով սպասարկումը, ինքնասպասարկման տերմինալների միջոցով մատուցվող ծառայությունների ցանկը և այլն:

Տարածքային քաղաքականության շրջանակներում կշարունակվի մասնաճյուղային ցանցի ընդլայնումը, նպատակ ունենալով ապահովել բանկի ներկայությունը հանրապետության ողջ տարածքով, ինչպես նաև գործող մասնաճյուղերի վերակառուցումն ու վերանորոգումը:

Հիմնական բացասական գործոնները, որոնք կարող են որոշակի ազդեցություն թողնել բանկի գործունեության վրա՝ քաղաքական-տնտեսական գործընթացներն են՝ ներքին և արտաքին տնտեսության հետագա զարգացման միտումները:

Նշված ռիսկերը մեղմելու համար բանկը շարունակելու է վարել հավասարակշռված ներգրավումային և ներդրումային քաղաքականություն, հնարավորինս կանխատեսելով զարգացման միտումները, դիվերսիֆիկացնելով ռիսկը, ընդլայնելով ծառայությունների ցանկը, խուսափելով վարկային և ավանդային պորտֆելների կենտրոնացումներից:

Բանկը մեծ ուշադրություն է դարձնում բանկային նոր ծրագրերի ներդրման, գործող ծրագրերի կատարելագործման խնդիրներին: Բանկում նոր տեխնոլոգիաների ներդրումը և զարգացումը կրում է ծրագրավորված բնույթ: Ըստ առանձին բանկային ծառայությունների ոլորտների, ուսումնասիրվում է առաջատար համաշխարհային փորձը, կատարվում է մարքեթինգային ուսումնասիրություն դրա նկատմամբ, ապահովվում է ծառայությունների և տեխնոլոգիաների ներդրման հստակ ընթացակարգերի մշակումը՝ իրականացնելով նաև ներդրման փորձաքննություն:

Բանկում մշտական աշխատանքներ են ծավալվում նոր ծառայությունների, սպասարկման որակի բարելավման ուղղությամբ՝ հաշվի առնելով հաճախորդների հարցումների արդյունքները: